

Catedrala Națională în cuvinte memorabile ale unor mari personalități

Cuvântul anului 2018 în România a fost Catedrala. El s-a regăsit în căutările din Google, pe buzele contestatarilor și în sufletele celor care au depus eforturi pentru realizarea Catedralei Naționale.

Și nu a rămas doar la stadiul de cuvânt, ci s-a materializat în evenimentul principal al centenarului Marii Uniri, sfințirea lăcașului de cult din Dealul Arsenalului fiind relatată atât în presa națională, cât și în cea internațională.

Unii au ales să conteste pe nedrept poate singurul proiect realizat la aniversarea de 100 ani a României, alții au apreciat eforturile și rezultatele construcției care ne onorează ca popor.

Despre necesitatea catedralei și despre proiectul în sine au vorbit în termeni laudativi oameni importanți, personalități laice și religioase care au apreciat împlinirea acestui ideal al poporului român născut încă din timpul Războiului de Independență.

Regele Carol I a fost cel care a înaintat un proiect de lege, în 1884, pentru construirea unei Catedrale ca simbol al unității sufletești a întregului neam românesc.

Mihai Eminescu

Poetul național a semnalat în Ziarul Timpul faptul că „în marea capitală a României (...) nu avem o singură catedrală, o singură zidire religioasă acătării” și a militat pentru construirea acesteia.

Mitropolitul Pimen Georgescu

Ierarhul a făcut parte din comisia de organizare a concursului internațional pentru proiectarea catedralei din București lansat în 1891.

„Catedrala din București este catedrala țării, monumentul național cel mai important, căci el simbolizează în gradul cel mai înalt credința nestrămutată a poporului român în religia creștin-ortodoxă. El trebuie să fie conceput cu multă inimă și dragoste pentru credință și țară”, spunea Mitropolitul Pimen despre viitoarea catedrală[1].

Regele Ferdinand

Anii au trecut, proiectul nu s-a materializat. În 1920 Regele Ferdinand a adresat Sfântului Sinod un hrisov regal prin care anunța hotărârea de a construi în București o biserică monumentală în amintirea victoriei armatelor române în războiul de reîntregire.

El a făcut referire la cântarea „Cu noi este Dumnezeu” despre care a spus că trebuie să răsunе în „Biserica Mântuirii, pe care suntem datori să o ridicăm în Capitala Tuturor Românilor ca semn de mulțumire pentru ajutorul Celui Preaînalt și ca simbol al unității sufletești a întregului neam și veșnică pomenire celor răposați pentru înfăptuirea României întregite”[2].

Ioan Slavici

În 1924 scriitorul a publicat un articol intitulat „Catedrala Bucureștilor” în revista Arhitectura. El reamintește de practica Sfântului Ștefan cel Mare de a construi o mănăstire după fiecare victorie și spune că „românii din zilele noastre trebuie să ridice și ei o catedrală la București unde nu e nicio biserică mai încăpătoare în care mulți creștini pot să se roage împreună pentru binele obștesc”[3].

Slavici a încheiat cu un gând profetic: „Minune prea de tot mare nu ar fi dacă trebuie să treacă fie măcar și numai o sută de ani pentru ca să se poată începe zidirea unei catedrale la București – dacă mai e să se facă un asemenea început”.

Arhitectul Spiridon Cengăneanu

Renumitul arhitect a scris despre Catedrala Națională în ziarul Cuvântul din 2 martie 1929.

„Catedrala”, spune el, „este o mândrie municipală și un prinos adus sufletului. Ea de la origini până astăzi a format inima și sufletul orașului. Trebuie să copleșească prin proporții și să subjuge sufletul crelin prin insinuanta armonizare a amănuntelor”.

Octavian Goga

Scriitorul și omul politic Octavian Goga și-a exprimat părerea despre amplasamentul catedralei într-un articol publicat în ziarul Universul din Martie 1929.

Printre altele el preciza că o „catedrală nu e nicăieri un simbol de izolare, ci de dumnezeiască protejere a sufletului mulțimii în toate alegerile lui”[4].

Anii au trecut și catedrala nu a prins contur, deși legea Catedralei datează din 1884 și nu a fost abrogată niciodată. În schimb a fost pusă în aplicare abia după 126 de ani. Construcția CMN s-a concretizat în timpul Părintelui Patriarh Daniel, fiind asumată de stat ca proiect de importanță națională prin legea 376/2007.

A fost sfințită în 2018.

Patriarhul Ecumenic Bartolomeu

Catedrala „reprezintă sfânta făgăduință a poporului român pentru libertatea națională pe care i-a dăruit-o Dumnezeu,” a spus Patriarhul Ecumenic Bartolomeu la sosirea sa în București cu puțin timp înainte de sfințirea lăcașului de cult.

După Liturghia din 25 noiembrie, Patriarhul Ecumenic a asemănat catedrala cu un far duhovnicesc care „va străluci până în depărtări lumina lui Hristos și va transmite mesajul speranței și al mântuirii celor de aproape și celor de departe”.

Patriarhul Teofil

Imediat după sfințirea catedralei, la hramul închinat Sfântului Andrei, Apostolul Românilor, a participat Patriarhul Teofil al Ierusalimului.

Preafericirea Sa a numit-o „podoaba arhitecturală a orașului București și a întregii României”, un „rod al evlaviei poporului român”.

Patriarhul Kirill

Într-un interviu acordat Agenției de știri Basilica în urma vizitei sale în țara noastră din anul 2017, Preafericitul Părinte Patriarh Kirill a vorbit despre Catedrala Mântuirii Neamului.

El a spus că edificiul bisericesc este una dintre manifestările evlaviei poporului român.

„În centrul Bucureștilor se înalță acum măreața Catedrală a Mântuirii Neamului (...). Mi s-a spus și despre felul în care poporul român susține înălțarea acestei biserici. Sigur că putem asemăna aceasta cu rezidirea Catedralei Hristos Mântuitorul din Moscova, care a fost construită în timpuri deloc favorabile pentru economia țării noastre. Acum însă, această Catedrală reprezintă frumusețea și măreția Bisericii Ruse. Sunt convins că și Catedrala de aici va deveni o podoabă autentică a Bucureștilor”.

Patriarhul Daniel

Omul centenarului – așa cum a fost numit pe bună dreptate, Părintele Patriarh Daniel este cel care a dus la îndeplinire visul românilor de a avea o catedrală ca „simbol al unității sufletești a întregului neam”.

În repetate rânduri, Preafericirea Sa a spus despre Catedrala Națională că este o „necesitate practică”, dar care are și „valoare de simbol” fiind dedicată „comemorării eroilor poporului român din toate timpurile”.

„Este simbol al recunoștinței pentru mântuirea sau izbăvirea românilor de mari și multe primejdii și necazuri”.

„Este un simbol spiritual național, fiind închinată cinstirii celor care s-au jertfit, de-a lungul istoriei noastre, pentru apărarea patriei și a credinței ortodoxe strămoșești, pentru libertatea și demnitatea poporului român”.

Papa Francisc

Catedrala Mântuirii Neamului dorită încă din timpul lui Mihai Eminescu a găzduit întâlnirea istorică dintre Patriarhul Daniel al României și Papa Francisc.

Conducătorul Bisericii Catolice și-a exprimat, în cuvântul pascal, „mulțumirea și emoția” aflării în Catedrala Națională, „templu sfânt care ne adună în unitate”.

Vizitat Papei Francisc în România s-a desfășurat în perioada 31 mai – 2 iunie 2019.

Părintele Constantin Necula

Într-un editorial publicat în Ziarul Lumina, părintele profesor Constantin Necula a făcut o paralelă între jertfa eroilor naționali și catedrala.

„Plânsul mamelor și mireselor, fraților celor mici ori surorilor cărora nu li s-au mai întors acasă sufletele: fiii, mirii, frații, soții... Scâncetul de foame al orfanilor ori geamătul de durere al rănitului, uneori de dincolo de pragul suportabilului. Strigătul de îmbărbătare al ofițerului ori murmurul de încurajare a muribundului de pe buzele preotului militar. Toate sunt în Catedrală. Țin Catedrala și fac din ea edificiul reprezentativ al celor 100 de ani de Românie”.

Acad. Ioan Aurel Pop

Președintele Academiei Române, Ioan Aurel Pop, a spus despre lăcașul de cult sfințit în anul centenar că este „simbolul unității noastre istorice într-o credință și într-o țară”.

„Catedrala nu jignește pe nimeni și nu este ridicată împotriva nimănui! Catedrala este pentru noi toți și înseamnă numai iubire și bunătate, îndreptate deopotrivă către Dumnezeu și către oameni. Catedrala noastră preamărește Ortodoxia, în sensul de dreaptă credință în Dumnezeu, dar îi recunoaște pe toți fiii acestui neam, indiferent de felul în care se roagă Domnului, și-i cheamă să fie laolaltă”.

Acad. Constantin Bălăceanu Stolnici

Într-un interviu pentru Ziarul Lumina, istoricul Constantin Bălăceanu Stolnici a definit Catedrala Națională drept „o construcție care răspunde necesităților pragmatice ale Bisericii Ortodoxe Române”.

„În același timp nu trebuie să trecem cu vederea că în neamul nostru a existat obiceiul ca, de fiecare dată când se obținea o victorie, să se ridice o biserică importantă. După ieșirea victorioasă din Primul Război Mondial, dar și după cel de-al Doilea Război Mondial, nimeni nu a ridicat o biserică monumentală. Această nouă catedrală este, conform spiritului nostru voievodal, un simbol al faptului că am fost câștigători în războaiele care au decis destinul nostru istoric”.

„Pe de altă parte, catedrala are o valoare simbolică și pentru românii noștri de pretutindeni. Se vrea a fi o biserică națională, în care românii să se roage pentru ei și pentru cei dragi din neamul lor”.

Deși prima oară a prins contur în cuvinte, la peste 100 de ani proiectul s-a

materializat prin omul centenarului. Peste alte sute de ani, poate o parte dintre cuvinte vor fi uitate, însă Catedrala va reaminti tuturor jertfa și demnitatea românilor.

[1] Nicolae Șt. Noica, Catedrala Mântuirii Neamului – istoria unui ideal, Editura Basilica, București, 2010, p. 34.

[2] Idem, p. 46.

[3] Idem, p. 51.

[4] Idem, p. 75.

basilica.ro